De manifestatie van het licht

MARCEL MESSING

Voorwoord

bij de web editie van
De manifestatie van het licht, door Marcel Messing

Eind 1988 bestond de Kosmos bijna 20 jaar hetgeen de aanleiding was om een conferentie van Spirituele Centra en Initiatieven te organiseren. Dat was niet voor het eerst, want in de 70er en 80er jaren ontstonden deze op vele plaatsen in Nederland.
Daarvoor is de Kosmos een inspirerend voorbeeld geweest en wij nodigden Marcel Messing uit, voor deze bijeenkomst een lezing te geven om deze beweging in een groter kader –dat van de tijdgeest- te zetten.
Deze publicatie is de tekst van de lezing, die aan poëtische zeggingskracht weinig heeft ingeboet.
Inmiddels zijn we 25 jaar verder en zien we hoe de spirituele renaissance van toen voedingsbodem is geweest voor een cultuurvernieuwing waarin yoga, milieubewustzijn en gezonde voeding en persoonlijke ontwikkeling de gewoonste zaak van de wereld zijn geworden.

Eckart Dissen, zomer 2014

Uitgave Stichting $E=mc^2$

De manifestatie van het licht

MARCEL MESSING

© Stichting $E=mc^2$

De betekenis van spirituele initiatieven in deze tijd

In het *Evangelie van Thomas,* één van de gnostieke teksten die in 1945 te Nag Hammadi gevonden werden, lezen we in logion 24 een prachtige tekst die alles met licht te maken heeft.

Het zijn altijd leerlingen, discipelen, die vragen wáár dat licht is, wanneer dat licht zich zal manifesteren en op welk tijdstip het ervaren kan worden.

'Zijn d[redacted]

zich tot eenzijdige rationaliteit ontwikkelde, heeft desastreuze gevolgen gekregen. De denker heeft zich ontwikkeld tot de *splitser,* de splitser van het geheel, tot in het atoom toe. Als een Faust hebben we het atoom weten te splitsen, maar we beheersen de ontketende krachten niet, omdat die in *onszelf* niet beheerst worden. De Egyptenaar sprak al over de god Atom of Atoem, het geheel, het ondeelbare. Wie het geheel tracht te splitsen zal ook de effecten ervan moeten ondergaan, zoals Prometheus, die het vuur der goden wilde stelen, aangetast werd in zijn meest wezenlijke orgaan, de *lever,* symbool van het leven zelf. Wie het geheel wil splitsen tracht licht te splitsen. Licht is niet te splitsen. Wat we kernsplitsing noemen is de rampzalige uitwerking van iets dat zich op het meest onzichtbare niveau nimmer laat splisten. Slechts naar de vormzijde, hoe subtiel ook, vindt een uiterst korte en hevige splitsing plaats.

Onze beschaving staat op instorten. De ecologische catastrofes hebben gigantische vormen aangenomen en nog steeds dringt niet in het bewustzijn door wat er dagelijks aan de gang *is.* De wereld lijkt zich naar een apocalyps te bewegen, naar een moreel, psychisch en ecologisch faillissement.

Kerken lopen op hun laatste benen, ook al vindt er hier en daar een tijdelijke opleving plaats.
Geschiedkundig kunnen we dit proces nauwgezet volgen en uiteenzetten, vanaf Plato en Aristoteles tot en met de zogenaamde *Aufklärung,* de Verlichting, die in feite de kroon heette te zijn op de dictatuur van het verstand. De voortgebrachte industriële revolutie en de technische omwentelingen schonken ons *alle* vruchten: de doos van Pandora. Die werd gegeven aan de broer van Prometheus,

Epimetheus, wiens naam niet zomaar 'hij die achteraf nadenkt' betekent. Dit in tegenstelling tot Prometheus, 'hij die vooraf nadenkt'.
Maar veel belangrijker dan een historisch onderzoek is het zich bewust worden van het bewustzijns*proces* dat in de geschiedenis zijn sporen nalaat. Dit bewustzijnsproces heeft in de meeste culturen op aarde in het algemeen de doorstroming van het licht niet bevorderd. En waar mensen zochten naar licht in licht was er steeds tegenstand, dreiging, geweld, inquisitie en kruistochten. In plaats van het verwachte geluk op geestelijk niveau heeft zich in menige cultuur van welvaart een diep psychisch lijden geopenbaard, terwijl we in andere culturen weer een achterblijven zien in de vruchten van de stoffelijke welvaart.

Onze manier van zijn, van bewustzijn, van denken is ondeugdelijk. Als Krishna, Boeddha, Christus, Shankyara, Eckhart, Shri Nisargadatta, Krishnamurti, Vimala Thakar en vele anderen over een innerlijke omwenteling, een innerlijke revolutie in het bewustzijn spreken, dan wordt verwezen naar de enige juiste en geluksbevorderende revolutie: die *in* ons zelf. Alles, maar dan ook alles lijkt in de wereld gebaseerd te zijn op het ego. Zodoende is ook alles wat we opbouwen gebaseerd op een onjuiste fundament, op een verrot fundament. Het is gedoemd in te storten.

In onze tocht door de wereld zijn we het enig belangrijke vergeten: *Dat, Het,* hèt Zelf, het Ene zonder tweede, het Licht dat alle namen en begrippen te boven gaat. Om dit te ont-dekken dienen we af te dalen in de werkingen van ons ik-gericht bewustzijn; we dienen een gigantische innerlijke revolutie te beginnen, waardoor de guru, de goddelijke manifestatie van het licht, in en buiten onszelf wordt ervaren.

We willen geen profeet zijn, maar het lijkt niet voorbarig om te zeggen dat de komende tien tot vijftien jaar absoluut beslissend zullen zijn voor de hele mensheid, voor de hele wereld. We beschikken nu over de mogelijkheid om in een uiterst korte tijd datgene wat de aarde in zo'n viereneenhalf miljard jaren heeft opgebouwd in enkele fracties van seconden op te blazen, te vernietigen. Diep in onszelf weten we welke gevaren er dreigen. Maar angst mag nooit een motief tot verandering zijn, wel *inzicht*.

We staan letterlijk op de rand van de afgrond, op de rand van een totale afbraak van die wonderbaarlijke evolutie. Politieke leiders en militaire strategen zijn in staat door enkele eenvoudige computerhandelingen dit avontuur van bewustzijn voor een onmetelijke tijd te onderbreken. Maar deze leiders en strategen vormen op hun beurt weer een onderdeel in een complex organisme, dat doortrokken is van politieke, economische en godsdienstige patronen, die nauw met elkaar verweven en onderling van elkaar afhankelijk zijn.

Op het schaakbord beschermen in eerste instantie de pionnen de koning en de koningin, terwijl deze laatsten hun macht ontlenen aan alle participanten aan het schaakspel.

De mensheid als geheel zal een enorme mutatie moeten doormaken in het bewustzijn, wil zij zichzelf niet op korte termijn uitroeien. Die mutatie zal niet zomaar spontaan op grote schaal kunnen plaatsvinden, maar heeft enige kans door het voorbeeld van individuen, kleine groepjes en kernen die een uitstralingseffect op grote groepen, op de maatschappij in het geheel, kunnen hebben. Een plotselinge 'verlichting' van alle mensen verwachten of hopen is irreëel en veronderstelt dat miljoenen die zich door de

verschijnselen wenst bezig te houden. Een centrum werkt op waarlijk spirituele basis als het ik zo min mogelijk op de voorgrond staat en allerlei persoonlijkheidscultus doorschouwd is als niet relevant zijnde voor de werkelijke menswording. Wie daaraan voorbijgaat mist de kans van het Watermantijdperk, van de Christuskracht, de werkzaamheid van het Licht zelf. Siddhi's zijn als de geur van een bloem en een bloem groeit het beste op een natuurlijke wijze.

Het aanbreken van het Aquariustijdperk veroorzaakt niet automatisch bevrijding of 'verlichting'. Aquarius symboliseert een mogelijkheid. Aquarius betekent water en water is het symbool van inzicht.

Water is stroming. Water is energie en het Watermantijdperk, of men dat al dan niet aan de invloed van een dierenriemteken wil koppelen, betekent in ieder geval een immense wending in het hele wereldgebeuren. Zij die daarvan op de hoogte zijn staan voor een verplichting. We staan ook voor een verplichting als dit Aquariusgebeuren zich in de komende jaren op grote schaal gaat uitbreiden. Zodra er een hiërarchische structuur geschapen wordt, strakke organisatiepatronen gaan verschijnen, kan het water van inzicht niet doorstromen. Het is van veel groter belang dat mensen elkaar als een gemeenschap begrijpen, dat zij zich hechten aan een organisatie. Liever elkaars genegenheid en vriendelijkheid delen en laten doorstromen, dan al te veel energie steken in complexe patronen.

Aquarius zelf is een onderdeel van een nog groter kosmisch gebeuren, en werkelijk inzicht vereist een doorschouwen van het hele kosmische organisme, dat ons bindt aan wetten van karma en reïncarnatie zolang wij nog iets willen bereiken of willen *worden*.

Aquarius vraagt niet om een sterke leider of krachtige organisaties. Aquarius doet een appel op eigenschappen als vriendelijkheid, mededogen, aandacht voor elkaar en vooral een bewustzijn op mondiaal niveau. Pas dan kan de liefde, die het hele heelal doorstroomt, ons 'dragende midden' worden.

Het water van Aquarius moet kunnen stromen. Het inzicht moet kunnen stromen. Water dat stil staat wordt al gauw brak water. Pas door het water van inzicht kunnen we meester worden over het gemanifesteerde bestaan. We 'lopen' dan over de wateren om er uiteindelijk in op te gaan.

Wil er nog een toekomst zijn voor de mensheid, dan zal er gedacht en geleefd moeten worden op het niveau van de mensheid. Samenwerking veronderstelt niet het opgeven van de eigen culturele achtergronden, maar het ruimte bieden aan de diepere onderstroom in het bestaan, waardoor niet meer *wij* het zijn die handelen, maar *het* in ons handelt. Planeet aarde is zeer ernstig ziek. Gaia is stervende en zij reageert op dit moment via aardbevingen, grote overstromingen, orkanen, verwoestijning van vruchtbare grond, mislukken van oogsten, gigantische insektenplagen en allerlei andere verschijnselen die symbolen zijn van een mislukte relatie mens-kosmos. De gaten in de ozonlaag – waardoor het licht in plaats van helend, vernietigend gaat werken – zijn symbolen van gaten in ons eigen gebroken bewustzijn.

Pas als de mens in staat is om zijn machtsstreven, zijn eerzucht, zijn voortdurende jacht naar vervulling van begeerten, die hem in wezen ongelukkig maakt, weet op te geven, kan het verstand weer tot zijn juiste maat worden teruggebracht.

Het brein dient ontledigd te worden van alle ik-gerichtheid, van alle ik-waan, van alle ik-zucht. Het brein is een uiterst verfijnde levende computer, die als spiegel van het licht kan dienen. Maar een spiegel zonder zwart aan de achterkant, een spiegel zonder lijst.

De idee dat er bij een voldoende aantal bewust geworden mensen een automatische verlichting in de mensheid zal plaatsvinden is wel een hoopvolle gedachte, maar is niet reëel. Menselijke verlichting werkt niet als een serieschakeling in een kerstboom. Iedere drang tot willen worden, gebaseerd op het ego, zal moeten uitdoven, wil het Boeddhaschap, het Christusschap zich in ons kunnen openbaren. Zolang wij de persoonlijkheid nog wensen te handhaven, ook op uiterst subtiel niveau, is er een gebondenheid aan tijd-ruimte, aan de cyclus van ziekte, lijden en dood. Het is een waan om te menen dat we ons *ergens* in het heelal voorgoed kunnen handhaven. Het is niet alleen in strijd met de diepere kennis van de ware esoterie, maar ook met de huidige kennis van de quantummechanica. We dienen te *zijn*, niet te worden. Pas als het zijn er is, is er licht in licht. Christus sprak *Ik ben*. Shri Nisargadatta gebruikte deze woorden ook. *Zijn* veronderstelt de opheffing van iedere dualiteit. De hindoe heeft dit uitgewerkt in zijn advaitaleer, de leer betreffende de niet-tweeheid van atman en Brahman.

Met Atman wordt in wezen niet bedoeld een zelfstandige kern in ons lichaam, maar de *realiteit* van ons werkelijk zijn: Brahman.

In het prachtige zenwerk de *Hsin hsin ming* lezen we:
'De hoogste waarheid is niet moeilijk
en laat geen keuze toe tussen twee dingen.
Als men niet meer haat of liefheeft,

dan openbaart ze zich, helder en oneindig.
Maar wie slechts een haarbreed van haar gescheiden blijft,
die is evenzo ver van haar gescheiden
als de hemel van de aarde.'

Lao Tzu wijst ons op een andere wijze van handelen, het *wu-wei,* waarin alle tweeheid verdwijnt. Dat is ook het grondthema van de *Bhagavad Gita.* De mystiek spreekt over de *unio mystica,* de hoogste fase van realisering, waarin alle tweeheid is weggevallen en de geliefde in de geliefde is vergaan. Krishnamurti sprak herhaaldelijk over 'keuzeloos gewaarzijn' en Christus liet ons de woorden na toen hij opgegaan was in de ongrond van het bestaan, de Vader-Moeder: 'De vader en ik, wij zijn één.' Het gaat erom dat *wij* die liefhebben of haten verdwijnen. Zelfs ons liefhebben is gebaseerd op het ego. Liefde zelf is een kwaliteit van het zijn en openbaart zich pas als *alle* hebben verdwenen is.

Op aarde werken energievelden. In vormen werken energievelden, verbonden met informatieoverdracht. Maar verlichting verloopt niet via energievelden en informatieoverdracht, alhoewel deze processen van zeer groot belang zijn. Verlichting is wakker worden in het zijn. Het zijn is diepe vrede. Diepe vrede is tijdloos. Alle Boeddha's ter wereld hebben ons de juiste middenweg geschonken om de weg tot verlichting te gaan. Een steil pad. Een pad waarin *aandacht* de sleutel is. Het fundament moeten we zelf leggen. Een fundament van reiniging, loutering, van het doen oplossen van alle wolken van begeerten, waan, haat.

Het woord new age zou eigenlijk kunnen verwijzen naar het opheffen van alle tijd. Nieuwe tijden worden weer oud. Tijd is een cyclisch gebeuren. Overwinning van de tijd,

waarover ook de moderne natuurkunde spreekt, zou ons moeten bezighouden.
Hen die participeren aan de zogeheten new age, op welk niveau en waar dan ook, wacht een grote ver-antwoordelijkheid. Maar verantwoordelijkheid niet vanuit een ego, maar als een antwoord op de mogelijkheid in de mens. Innerlijk is het mij bekend dat de komende jaren ontzagwekkende dingen zullen gaan plaatsvinden. De mensheid zou zich in een nieuwe visie op mens en kosmos kunnen verenigen. Een mondiale transmutatie in het bewustzijn behoort tot de mogelijkheden. Slechts doctrines, dogma's en credo's houden ons van dit besef af. Maar een transmutatie in het bewustzijn is niet hetzelfde als verlichting. Vroeg of laat moet een mens de werking van de grote cycli die ons heelal bepalen doorschouwen en gaan beseffen dat nergens rust en vrede te vinden is, tenzij in het volstrekt uitdoven van *alle* begeerten, waan en illusies.

Er moet hard *in* en *aan* ons zelf gewerkt worden.

Ook aan de esoterie moeten we ons niet hechten. Zij is slechts een tijdelijke brug om een veel dieper liggend proces te stimuleren, het volstrekt opgaan in de lichtende energie van het leven: licht in licht.

Als we vanuit het licht met elkaar leren communiceren, een ware *communio Dei,* dan zouden er wel eens wonderlijke dingen kunnen gebeuren, hoewel het niet in mijn wezen ligt om allerlei projecties naar de toekomst te bevorderen. Want hetgeen ons toe-komt zal het leven in zijn diepe oerintelligentie ons altijd schenken, als wij dankbaar *zijn,* overgave *zijn,* liefde *zijn.* Dan is er licht in licht, leven in licht en licht in leven, en de duisternis heeft het aangenomen.

Deze lezing zou ik graag willen besluiten met een tekst die me gisteravond inviel. Dat gebeurt wel vaker op momenten dat je het niet verwacht, soms in de auto, maar daar heb ik geen typemachine staan. Toen het gisteren in mij opborrelde, heb ik het dus maar even uitgewerkt en met deze tekst, met dit gedicht, wil ik de lezing gaan afsluiten. Het gedicht heet: Licht.

Licht

In den beginne was het Licht
en voor het begin van dit begin was er Licht
in de onmetelijke oceaan van bewustzijn
die altijd is.
Uit Licht openbaart zich het Woord,
de moeder der duizend dingen.
In Licht gaat alles op,
de dans van de Grote Moeder
in lichaam van schoonheid.
Niets wordt ooit geboren,
niets sterft in werkelijkheid,
hoewel er geboorte is en dood.
Zie, o mens, wat je bent
als de schaduw van je ik verdwenen is,
als de illusie van ik en jij vervaagt
in alles doordringend Licht,
als de wanklank van eigen willen verdwijnt
en het leven door je ademt.
Zie, o mens, wat je bent,
een zaad, een mogelijkheid,

een Boeddha, een Christus,
de altijddurende stilte in een naam.
Ontwaak aan wat je nu reeds bent.
Ontwaak aan het eeuwige zijn dat is.
Verdwijn in de nevelen van zelfgeschapen nacht
en laat het Licht nu stromen.
Doof uit aan ieder teveel, aan alle begeren,
laat vallen de ketting van oorzaak en gevolg,
houd nu op met al jouw scheppen.
Ontwaak, o mens, en verdrijf de slaap van de waan
die je gevangen houdt.
Weet alleen wat nodig is:
alles is licht uit licht in licht ...
Word wakker ... je *bent* dit licht!

Mogen alle schepselen,
waar ook in de kosmos,
gelukkig zijn!

Colofon

De lezing, 'De manifestatie van het licht', werd gehouden op vrijdag 13 mei 1988 in de Kosmos te Amsterdam door Marcel Messing voor de conferentie van Spirituele Centra en Initiatieven.

Deze uitgave werd in opdracht van de Kosmos verzorgd door Armand Haye en verscheen op 31 december 1988 in een oplage van 1000 exemplaren.
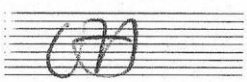
ISBN 90 –72845 – 01 –3